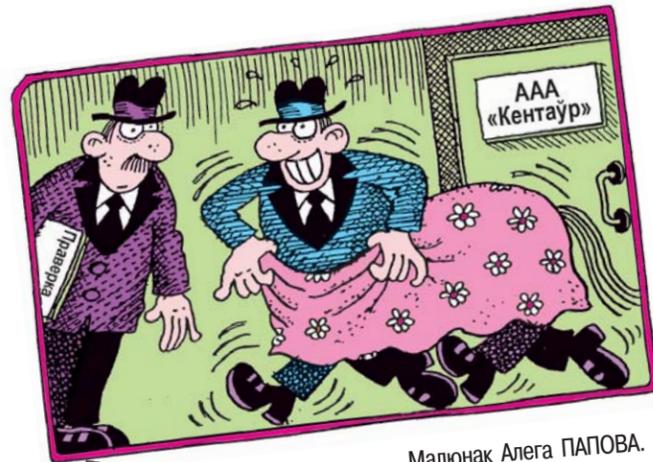

Калюнда прыняцкія

Малюнак Пятра КОЗІНА.

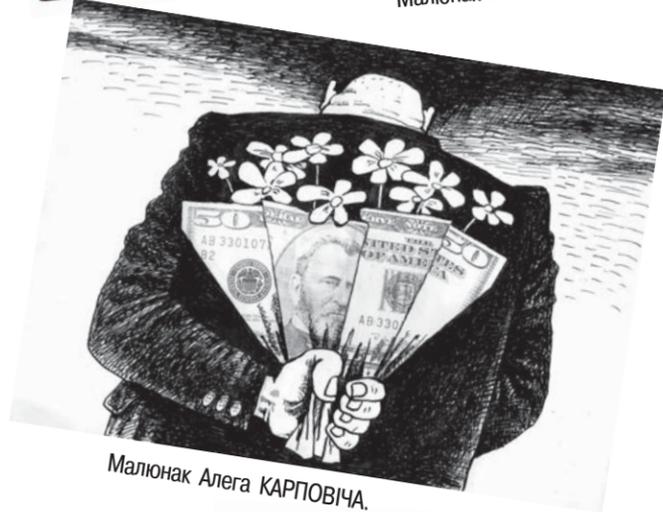
Малюнак Міколы ПІРГЕЛЯ.

Малюнак Алега ПАПОВА.

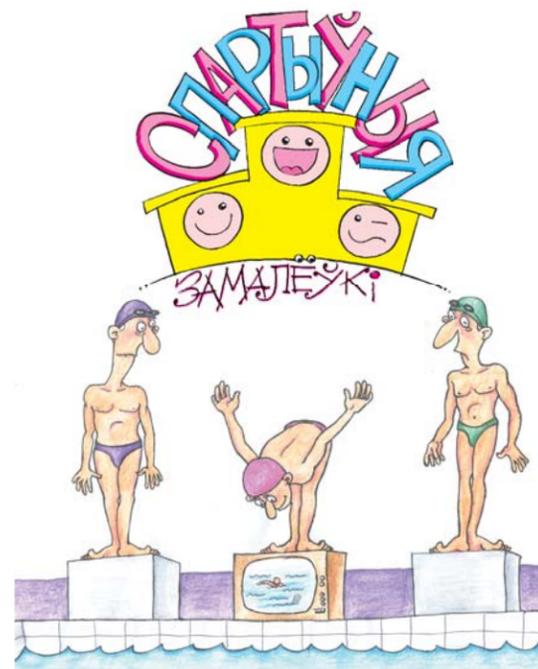
Малюнак Алега ГУЦОЛА.

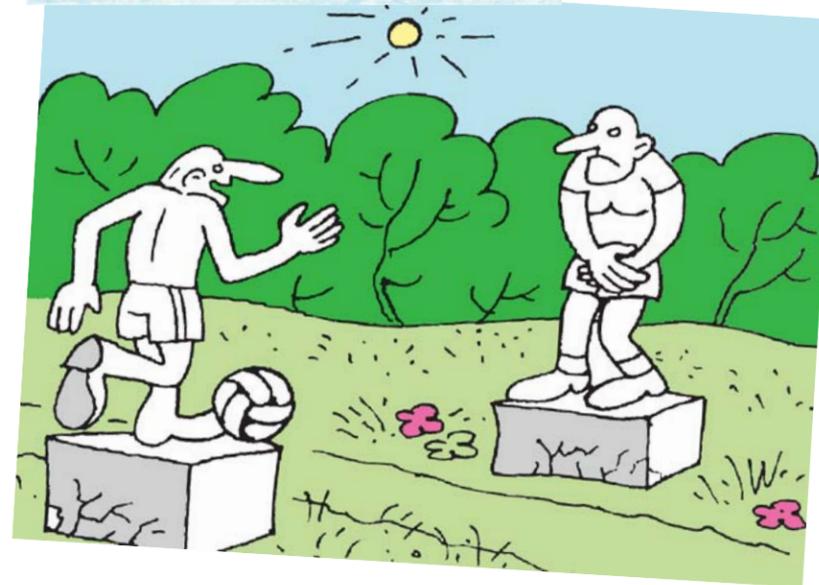
Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

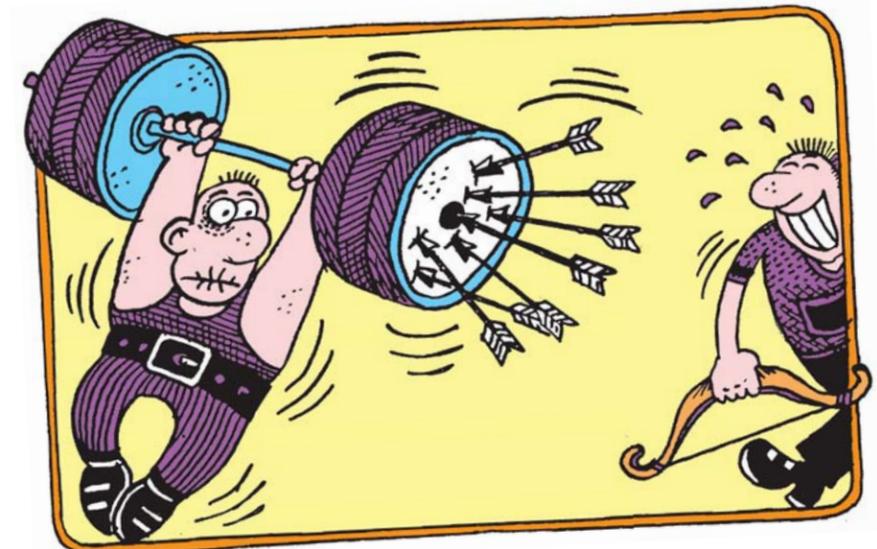
Малюнак Вікенцыя ПУЗАНКЕВІЧА.

↑ Аляксандр ШМІДТ
↖ Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ
← Юрый МІХАЙЛАЎ
↓ Алэг ГУЦОЛ

← Аляксандр ШМІДТ
↓ Алэг ПАПОЎ

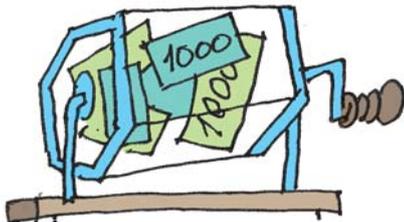

ІГОЛКА ТЭРАПІЯ

Узялі ў абарот

Пухавіцкі раён. Згодна з адпаведнымі патрабаваннямі Кіраўніка дзяржавы, на Міншчыне актыўна ўзяліся ўводзіць у гаспадарчы абарот усю камунальную маёмасць, якая не выкарыстоўваецца. Яшчэ ў 2010–2011 гадах у Пухавіцкім раёне правялі аўкцыёны ды прадалі аднаму прыватніку пяць такіх будынкаў. І, вядома, залічылі іх далучанымі ў гаспадарчы абарот. Але дарэшты разлічвацца за набытыя аб'екты (а гэта 422 мільёны рублёў) прыватнік пакуль і не думае: у бюджэт паступілі сродкі толькі за адзін будынак.

Цяпер кантралёры разбіраюцца: у якім жа тады абароце ўвесь гэты час знаходзіліся і аб'екты, і грошы?

Падвёз пад манастыр

Смаргонскі раён. Нездарма ў народзе кажуць: «У чужы манастыр са сваёй граматай не ходзяць». А яшчэ мудрыя людзі не рацяць правозіць па Беларусі

транзітныя алкагольныя грузы без міліцэйскага суправаджэння. Але намеснік дырэктара па міжнародных перавозках адной расійскай фірмы парушыў законы і без усялякай «граматы» ўзяўся транспарціраваць праз тэрыторыю нашай краіны 20 тысяч бутэлек гарэлкі «Славянская». І, вядома, быў затрыманы...

Няўвага да чужых законаў і народнай мудрасці каштавала яму 840 мільёнаў рублёў: у 700 мільёнаў была ацэнена канфіскаваная гарэлка і на 140 мільёнаў «пацягнуў» штраф. Словам, падвёз сябе пад манастыр...

Калі спяць у шапку...

Лельчыцкі раён. Ні сном ні духам не ведалі некаторыя работнікі КСУП «Прыболавічы», што ў 2010–2011 гадах яны, напрыклад, не кармы на фермы развозілі (як было сапраўды), а парадкавалі меліярацыйныя каналы. Такая «раздвоенасць» тлумачыцца тым, што на мерапрыемствы па павышэнні ўраджайнасці сельскагаспадарчых угоддзяў кааператыў атрымаў з бюджэту больш чым 140 мільёнаў рублёў. І толькі трэцюю частку расходаваў на справу! Таму кіраўнікі гаспадаркі адпраўлялі ва ўпраўленне сельскай гаспадаркі і харчавання Лельчыцкага райвыканкама процьму документаў, паводле якіх работнікі кааператыва высякалі на асушаных землях і меліярацыйных каналах кусты і дрэвы, карчавалі пні, вывозілі шчэпкі...

Падобным чынам у іншай гаспадарцы – КСУП «Іванава Слабада» – работнікі прывялі ў парадак пашу для скаціны. На самай справе там ніхто нават палец аб палец не ўдарыў. Між тым з бюджэту было выдаткавана амаль 22 мільёны рублёў...

Работнікі гэтых гаспадарак спяць спакойна. Не да сну, аж дух заняўся, адказным асобам вышэйзгаданых кааператываў: матэрыялы праверак накіраваны ў праваахоўныя органы.

Сарваўся... мільярд

Баранавічы. Памятаеце, як разважаў бессмяротны Чычыкаў у Гогаля: «Зачапіў, пацягнуў, сарвалася – не перажывай...» Відаць, так меркавалі і ў адной сталічнай фірме, калі выйгралі тэндар на рамонт вуліцы Доўгай. Таму і прапанавалі праектна-каштарысную дакументацыю, паводле якой кошт рамонтных работ быў завышаны амаль на... 1 мільярд рублёў! Толькі выпадковая праверка кантралёраў (жыхары скардзіліся на неўпарадкаванасць вуліц) не дазволіла сталічным дзялкам падсекчы вялізную «рыбіну».

Цяпер Баранавіцкі жылкамгас шукае іншага падрадчыка, а сталічная фірма – іншага заказчыка. Каб «зачапіць»...

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Аркадзя ГУРСКАГА.

Так-так! Два рабры зламана,
ключыца зламана, трэшчына
ў малай галёначнай костцы.
Але нічога, у Photoshop
усё выправім!

- Чаму на чорны дзень людзі адкладваюць зялёныя долары?
- Сярод белых варон стрэлянага вераб'я не ўбачыш.
- Нішто так не перашкаджае цвяроза думаць, як алкаголь.
- Яблык разладу заўсёды горкі.
- Кажуць, што работа дурняў любіць. Але яны часта не адказваюць ёй узаемнасцю.

Мініяцюры

Мікола ЧАРНЯЎСКИ

Максі-бюрат

Курыць і піць
З гадамі кінуў.
Адно ж уелася,
Адно:
Узяў на подпіс
Дзённік сынаў
І па прывычцы –
Пад сукно!

° ПРЫЁМ
ДЗЕННІКАЎ
3 15 00.

Янусь МАЛЕЦ

Пільнасць

Я – ахоўнік шмат гадоў.
Праходную не прайшоў
Аніколі злодзей той,
Хто не дзеліцца са мной!

ВЫХАД

Кастусь ЖУК

«Дамасед»

«Я –
Першабытны дамасед», –
Тлумачыў
На судзе сусед.
Вердыкт суда –
Хамелеон:
У хаце
Ён трымаў прытон.

- Нават вялікую кітайскую сцяну можна абысці.
- Калі нешта не па зубах, не варта кусаць локці.
- Сярод аматараў выпіўкі нямала прафесіяналаў.
- Хто скоса глядзіць, той не заўсёды кажа прама.
- Добрага чалавека шмат не бывае.
- Даюць па шапцы часцей безгаловым.
- Вострыя вуглы ўмею ствараць і круглы дурань.
- Каб выйсці ў людзі, іншы ходзіць на задніх лапках.
- Зрабіць жанчыну шчаслівай няцяжка. Іншы раз дастаткова на ёй ажаніцца.

**Прапанавуў
Барыс КАВАЛЕРЧЫК,
г. Гомель.**

ЦУЖАЯ КАШУЛЯ

ФЕЛЬЕТОН

Асабіста я нічога добрага ў імпарце не бачу. Што добрага ў тым, што мы завозім сёння з-за мяжы безліч харчовых і прамысловых тавараў: генна-мадыфікаваныя прадукты, рыдлёўкі, памперсы, пральныя парашкі, глобусы?..

Дарэчы, апошнім часам мне трапляліся на вочы глобусы выключна з Паднябеснай. На першы погляд, прыстойнага выгляду, розных памераў і па кішэні. Калі набыў неяк для сына такі глобус, ён радаваў мяне некалькі месяцаў. Затым я ўзброіўся акулерамі і вырашыў яго добра разгледзець. І адкрыў для сябе шмат новага! На жаль, не ў геаграфіі. Аравійскія паўвостраў і мора пазначаны на кітайскім глобусе як «Арабійскі», гарады Трыпалі – «Трипаліс», Санкт-Пецярбург – «Санкт-Пецерсбург», Уладзівасток – «Владывосток», Вялікая Пясчаная пустыня і Вялікі Бар'ерны рыф – «Великая Песчаная пустыня» і «Большой Барерный риф», а Саламонавыя астравы – «Салононовыя острова»... Скажаце: «Драбната, элементарныя геаграфічныя памылкі. Абы глобус быў круглы, а Антарктыда на месцы». Так, на кітайскім глобусе Волга ўпадае ў Каспійскае, а не ў Чорнае мора, але дзецям, якія вучацца ў школе, хіба можна браць у рукі такую мадэль зямнога шара?

З уласнай практыкі ведаю, што даўно некуды зніклі з магазінаў сякеры айчыннай вытворчасці. Няма беларускіх косаў. Некуды падзеліся нашы звычайныя малаткі. Бракуе розных айчынных турыстычных тавараў, у тым ліку кацялякоў і прымусаў. Няма айчынных рэпелентаў. (Наш камар замежных пахаў не надта баіцца...) Адзін знаёмы каторы год шукае тэрмакантэйнеры для некалькіх страў. У крамах ёсць якой толькі заўгодна, акрамя айчыннай, вытворчасці, але тыя кантэйнеры (па яго прызнанні, дарэчы, інжынера па адукацыі) – «поўны фуфел». Другі знаёмы не можа набыць нармальную ру-

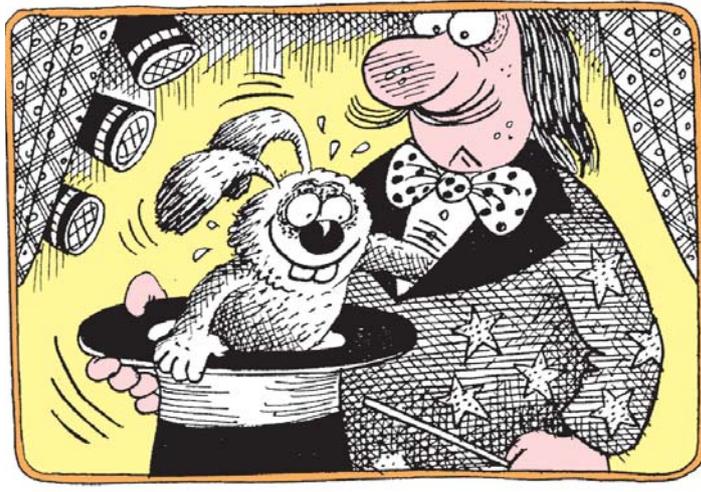
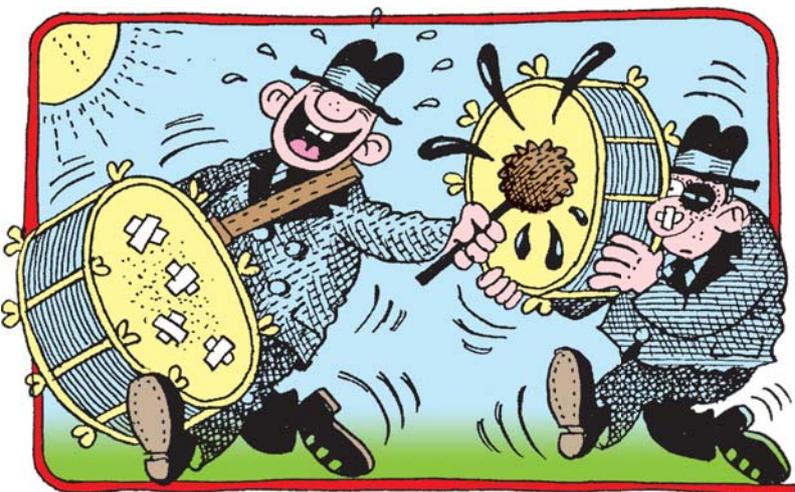
летку. Імпартныя высокай якасці дарагія, а вельмі танныя служаць у адпаведнасці з цаной...

Шмат якой прадукцыі вырабляецца сёння ў нашай краіне. Мы па праве ганарымся велічнымі «БелАЗамі», надзейнымі «МАЗамі», трактарамі і іншай тэхнікай, экспарціруем калійныя ўгнаенні, вырабляем выдатныя абутак, трыкатаж, ільняныя рэчы, касметыку, сувеніры... Дык хіба ж нашаму, па-сапраўднаму кемліваму народу не пад сілу вырабіць, скажам, той жа глобус? Няўжо мы і на дзяржаўных, і на прыватных прадпрыемствах не можам выпускаць тое, што цягнуць да нас з-за мяжы? Навошта аддаваць свой рынак нейкаму чужому «дзядзьку» і карміць тым самым чужога вытворцу, калі мы павінны дбаць пра развіццё айчыннай эканомікі?..

Зрэшты, у нядаўняй Пастанове Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь № 1779 пералічваецца 81 катэгорыя спажывецкіх харчовых і нехарчовых тавараў, вытворчасць якіх належыць наладзіць у краіне ў самы бліжэйшы час. У гэтым спісе ёсць усё, што нам трэба і што мы можам вырабляць – ад дзіцячых пазлаў да энергазберагальных лямпачак. І ў нашай краіне для вытворчасці гэтых тавараў, для выканання праграмы імпартазамышчэння ёсць усе неабходныя ўмовы: зваротныя сродкі, кваліфікаваныя рабочыя, матэрыялы...

Вельмі хацелася б, каб мы вазілі сваіх дзяцей не ў замежных, а ў айчынных калясках і частавалі «кіндэрсюрпрызамі» сваіх кандытарскіх фабрык. Каб нашы тавары па якасці ніколькі не саступалі імпортным, на якія мы сёння выдаткоўваем істотныя валютныя сродкі. І каб слоган «Беларускае – самае маё!» стаў родным для кожнага беларуса. Бо свая кашуля заўсёды бліжэй да цела!..

Антось ГАРЧЫЦА.

Малюнкi Алега ПАПОВА.

ШТО наогул трэба, каб стаць героем? Мне заўсёды здавалася, што патрэбна самаадданасць, любоў да Радзімы, здольнасць ахвяраваць, мужнасць... А вось нядаўна дазнаўся, што ёсць іншы, больш лёгкі спосаб стаць героем.

У сталічным Палацы мастацтва адчыніўся новы бар. Каля ўваходу ў яго над прыгожымі шклянымі дзвярыма вялікімі літарамі, нібы лозунг, напісана: «В жизни всегда есть место подвигу»

вигу», а на шыльдзе збоку значыцца: «Герои».

Дык вось ён які – сучасны шлях да подзвігу! Зайшоў, выпіў – і адразу стаў «героем», тым больш што прыхільнікаў такога «геройства» ў наш час, на жаль, хапае. Зручна: сядзі сабе

ў цяпле і «геройствуй» колькі ўлезе (ну, ці пакуль міліцыя не спыніць). А каб было з каго браць прыклад, на сцяне перад уваходам у бар – падказка. З аднаго боку намалёваны «герой» з сігарай, падобны на Чэрчэля, а з другога – «герой» у капелюшы, падобны на Аль

герояў, якія не пашкадавалі жыцця для вызвалення нашай краіны. Кожны год 9 Мая да помніка ідуць ветэраны і школьнікі, рабочыя і інтэлігенцыя... Людзі прыносяць кветкі, слухаюць прамовы, успамінаюць сваіх бацькоў і дзядоў. Хіба бар «Герои», які размяшчаецца ўсяго ў дзясятку метраў ад гэтага святога месца, не выглядае кашчунствам і здзекам?!

У рэшце рэшт, няўжо для бара ў Палацы мастацтва нельга было прыдумаць іншую назву, неяк звязаную з тым жа мастацтвам?

Напрыклад, «Мальберт», «Палітра» ці «Пэндзаль»?

Вядома, кожны сам выбірае сабе герояў. Але ж вельмі не хочацца, каб з цягам часу на будынку Палаца мастацтва з'явілася выява, напрыклад, Мішкі Япончыка ці яшчэ якога-небудзь не менш «гераічнага» зладзюгі.

Героямі павінны на-

звацца героі...

Герои??!

Капоне. Мусіць, на думку гаспадара бара, яны былі героямі і заслугоўваюць увагі наведвальнікаў гэтай піцейнай установы.

Зусім побач – плошча Перамогі, дзе гарыць Вечны агонь у гонар сапраўдных

Я. Кручына.

Малюнкi Алега ГУЦОЛА.

Навіны з МУС: матай на вус

Залатыя ці раковыя?

Магілёўскі раён. Падрыхтоўка да аперацыі «Залатыя яйкі» пачалася за гадзю. Спачатку начальнік цэха ААТ «Агракамбінат «Дняпроўскі» на працягу некалькіх дзён адкладвала яйкі. Потым чатыры супрацоўнікі аховы прадпрыемства атрымлівалі ад яе даручэнні: вывезці прадукцыю ўзамен на «долю» ад продажу тавару.

Урэшце ў дзень Х. начальнік упакавала прадукцыю (каля сямі тысяч яек!), здала змену і пайшла дахаты. А яе хаўруснікі – паехалі. Перад тым позна ўвечары пагрузішы падрыхтаваны тавар у мікрааўтобус. Але паездка была нядоўгай. Непадалёк ад прадпрыемства іх ужо чакалі супрацоўнікі міліцыі. Аперацыю тэрмінова давялося перайменаваць у «Раковыя яйкі».

Цяпер пяцярым зламыснікам пагражае пазбаўленне волі на тэрмін да пяці гадоў. Але тут «доля» ў кожнага свая і дзяліцца не будзе...

Лятаючыя... слоікі

Пружаны. Аказваецца, ідучы зімою каля дамоў, трэба асцерагацца не толькі каварных ледзяшоў, што звісаюць са стрэх. А і... шклянных слоікаў, якія вылятаюць з вокан. Як адбылося адразу пасля святкавання Новага года, калі рабочы ААТ «Ремстрой» В. Васар пачаў шпурляць іх на вуліцу. У выніку трапіў у міліцыю. Але спачатку – у машыну мясцовага міліцыянера С. Стука, свайго суседа па доме.

Страты ацанілі ў 1 мільён 140 тысяч рублёў. Навагодні «жарт» не ацаніў ніхто.

Чорны Дракон не дапамог...

Пухавіцкі, Вілейскі раёны. Найнакш, як для ўлагоджвання Чорнага Дракона, што валадарыць у гэтым годзе, невядомыя зламыснікі заняліся крадзяжом свіней. Праўда, пухавіцкі злodeй аказаўся менш руплівым у адрозненне ад вілейскага. Першы ўкраў з фермы ў вёсцы Гарэлец ААТ «Аграсімвал» 5 свіней, а другі – са свінакомплекса ў вёсцы Нарач ААТ «Нарачанскія зоры» – 21 парася. Затое атрымалі аднолькава – супраць іх узбудзілі крымінальныя справы. І Чорны Дракон не дапамог...

Знайсці і пасадзіць

Слуцкі раён. Заўзяты садавод аб'явіўся паблізу вёскі з гаворахай назвай Іванаўскія Агароднікі. І такі яго апанаваў садоўніцкі запал, што ён украў з тэрыторыі сыравіннага ўчастка Слуцкага кансервавага камбіната амаль паўтары сотні саджанцаў яблынь... На тым запал і прапаў – разам з дрэўцамі.

Цяпер шукаюць і садавода, і яблыні. Каб пасадзіць. Дрэўцы...

Аскома ад вінаграду

Бабруйск. Колькі можа заважаць гронка вінаграду? Ну, грам тыста ці паўкілаграма. Гэта калі купляць ягады. У іншым жа выпадку гронка вінаграду можа «заважаць» ад аднаго да чатырох гадоў турмы, як гэта адбылося ў выпадку з грамадзянінам N., які любіў «вітаміны» і не любіў за іх плаціць. Прагульваючыся з сябрамі, ён прыхапіў з гандлёвай палаткі гронку вінаграду, а пасля яшчэ і падняў руку (у дадзеным выпадку – нагу) на прадаўшчыцу, якая зрабіла яму заўвагу. Усё гэта засведчылі камеры відэаназірання.

Аскома ад вінаграду з'явілася ў любіцеля ягад, відаць, толькі цяпер: раней ён ужо быў асуджаны за падобнае злачынства.

На трох?

Пружанскі, Маларыцкі раёны. Што аб'ядноўвае ласіныя рогі, алюмініевую каструлю і конскі хамут? Недасведчаным людзям адказаць на гэта пытанне цяжка. А вось брэсцкія міліцыянеры адразу смяюць: «Крадзеж!» Як кажуць, вы будзеце смяяцца, але сапраўды так: усе гэтыя рэчы былі ўкрадзены сёлета ў пачатку года. Рогі і каструля прапалі на Пружаншчыне, хамут – у Маларыцкім раёне.

З якой мэтай тры невядомыя грамадзяне паквапіліся на такую адметную чужую маёмасць, застаецца толькі здагадацца...

**Па матэрыялах
Упраўлення інфармацыі
і грамадскіх сувязей
Міністэрства ўнутраных спраў.**

ЁН УМЕЎ ЖАРТАВАЦЬ...

Пісаць яго абавязвала, як ён сам жартаваў, само прозвішча. А прымусіць жартаваць, як вядома, нельга. Многія яго сябры ў сваіх згадках у пасмяротнай кнізе «Думаць вершы...» напішуць, што ён умеў і любіў жартаваць. Таму невыпадкова, відаць, і трапіў урэшце ў «Вожык» на пасаду галоўнага рэдактара.

«Я не ведаў, што пра яго мне будзе нагадваць усё: тэлефон, які ўжо не адзавецца такім знаёмым басам, гадзіннік, бо ён звычайна хоць на хвіліну, ды спазняўся, выпадковая размова, бо пра што б мы з кім ні гаварылі, прыходзяць у галаву яго словы, выказванні...» — так пісаў пра свайго лепшага сябра пісьменнік Навум Гальпяровіч. І ўспамінаў, як яны ёрнічалі, называлі адзін аднаго па імені і па бацьку, прыдумвалі самі пра сябе нейкія гісторыі, легенды; як ён іранічна зваў яго «маўклівы»: Алесь быў вельмі гаварлівым чалавекам («Гэта я ад сарамлівасці, — казаў той. — А так я ўнутрана вельмі маўклівы чалавек»); як Алесь любіў песні і часта сам кпіў з сябе, цытуючы знаёмага: «Петь не умеет, зато как слова понимает»...

У лютым Алесю Письмянкову споўнілася б 55. Дзве пяцёркі. А ён не дажыў нават да 50... Але гэты светлы, шчыры, добразычлівы чалавек, які умеў глядзець на жыццё з гумарам, самабытны творца натхняе на такія ж светлыя, лёгкія ўспаміны.

Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ

З адкрытым сэрцам і душой

Гэта адбылося спякотным ліпеньскім днём. Патэлефанаваў мой незабыўны сябар Алесь Письмянкоў:

— Якубавіч, я толькі што з вёскі. Давай сустрэнемся.

Я ведаў, што Алесь у адпачынку ў сваіх родных Бялынкавічах і не збіраўся прыезджаць так рана.

— Здарылася што? — запытаўся я, хаця ўжо ведаў, што сябру будуць прапаноўваць месца галоўнага рэдактара «Вожыка».

— Ды пакуль не ведаю. Пагаворым.

Пасля гутаркі ў Міністэрстве інфармацыі, пра якую мне тады паведаміў Алесь, ён вырашыў параіцца: ці згаджацца на прапанову, бо «ЛіМ», які ён узначальваў у той час, яму вельмі падабаўся, гэта было яго дзедзішча, у якое ён уклаў нямала сваіх творчых і душэўных сіл.

— Я ж не гумарыст, хаця некалі пачынаў з гумарэсак, — спрабаваў разважаць ён.

Сітуацыя была не проста, але складвалася так, што ад Письмянкова чакалі менавіта згоды.

— Алесь, вырашай сам, — даводзіў я. — Але калі згодзішся, абяцаю падтрымку і дапамогу, бо я працаваў у «Вожыку», застаўся нават членам рэдкалегіі, крыху спазнаў спецыфіку часопіса, ды і людзей, што там працуюць, ведаю.

Так пачалася рэдактарская служба Алеся Письмянкова ў «Вожыку». І тут раскрылася яшчэ адна рыса гэтага творчага чалавека, пашырыўся яго абсяг, жыццёвы і пісьменніцкі.

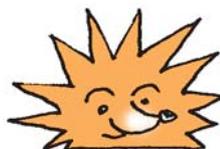
Алесь дадаў да «вожыкаўскіх» традыцый сваю ўнутраную інтэлігентнасць, высокі мастакоўскі густ і такую шчырую шырокую беларускасць, якая была ўласцівая толькі яму.

«Не шкадуі на «Вожык»...»

Адна з галоўных «вожыкаўскіх» праблем, з якой сутыкнуўся новы рэдактар, — падпіска. Так сталася, што на рынку гумару і сатыры, як грыбы пасля дажджу, павырасталі розныя часопісы і часопісчыкі, зборнікі анекдотаў і показак, пераважна рускамоўныя, створаныя, дарэчы, у тым ліку і былымі «вожыкаўцамі», — і тыраж старэйшага беларускага сатырычна-гумарыстычнага выдання стаў імкліва падаць. Трэба было прымаць нейкія захады. І Алесь з галавой акунуўся ў нязвычайную дагэтуль яму прапагандысцкую кампанію. Часта ён дэкламаваў мне прыдуманых слогаў, каб ажывіць падпісную кампанію, каб стварыць рэкламу роднаму часопісу.

Адзін з такіх рэкламных слогаў гучаў так:

«Свой астатні грошык
не шкадуі на «Вожык»,
Бо настрой харошы
даражэй за грошы!»

Такое мог прыдумаць толькі Алесь. Да гэтага часу дзіўлюся трапнасці, лаканічнасці і гумару яго славуага дзіцячага верша:

*«Без марожанага гіну,
А з марожаным – ангіна!»*

А яшчэ памятаю, як пры мне на раджаўся вершык пра страшэнных вартавых:

*«Самішча вусаты, шчучына насаты,
Ды іх памагаты акунь паласаты
Бабровую хату вартуюць.
Начамі вартуюць і днямі вартуюць,
Ні з кім не сябруюць,
ні з кім не жартуюць...»*

Як я рагатаў, уявіўшы гэтых лютых вартавых!.. Урэшце, у выніку ў Алесь нарадзіўся апошні, самы, бадай, смешны радок – **ЛЮТУЮЦЬ**.

Рэкламных слоганаў для «Вожыка» Алесь напісаў некалькі. А яшчэ яны з Паўлам Саковічам, Анатолям Зэкавым, іншымі супрацоўнікамі часта выступалі ў розных калектывах. Памятаю, як дзяліўся Алесь уражаннімі ад выступлення ў адной з папраўчых калоній, дзе ў выніку аказалася рэкордная колькасць падпісчыкаў.

У Горках пры ўдзеле і дапамозе рэжысёра Міколы Макарацова «вожыкаўцы» правялі фестываль гумару, прысвечаны знакамтай паэме «Тарас на Парнасе».

Алесь прывык да новага калектыву, адчуў сябе ў ім сваім, а «вожыкаўцы» проста шчыра палюбілі новага рэдактара.

Алесевы апаведы

І ў «Вожыку» Письмянкоў любіў расказаць калегам розныя апаведы, на якія ён быў вялікі майстар. Безумоўна, аздабляліся яны пісьменніцкім вымыслам, але настолькі натуральным, што яго часта цяжка было аддзяліць ад рэчаіснасці. Нярэдка героем гэтых апаведаў быў я, паўстаючы з іх гэтакім адмысловым лавеласам, «ласуном», як называў Алесь. Я не крыўдзіўся, хіба толькі крыху ўсчуваў сябра, калі ён пачынаў гэтыя показкі ў самых нечаканых месцах,

напрыклад, на нейкай сур'ёзнай на-радзе. Некаторыя з іх былі досыць «салёныя», так што прыводзіць іх я саромеюся.

Адну ж, бадай, самую распаўсюджаную, пра Зэкава, магу зараз пераказаць.

Вярталіся сябры з аднаго з выступленняў на электрычцы. Курылі ў тамбуры.

І раптам да іх прычапіўся падпішшы хлопец, яўна блатнога выгляду:

– Вы, салагі, будзеце мяне паіць, карміць і па Мінску вадзіць!

– А ты хто? – запытаўся Алесь.

– Я былы эк! Толькі што «ад хазяіна»!

– А квіа ёсць? – яхідна пацікавіўся Зэкаў.

– Якая яшчэ квіа?

– А вось такая! – і Зэкаў паказаў разгорнутае рэдакцыйнае пасведчанне, закрыўшы пальцам апошня літары свайго прозвішча.

Халяўшычк аслупянеў.

– А дзе ты ўзяў?

– Дзе, дзе! «Хазяін» выдаў!

І хоць я слухаў гэты аповед сотні разоў, разам з Алесем залівіста рагатаў.

«Табе дзела?»

Намеснікам у Алесь Письмянкова ў «Ліме» пэўны час працаваў Павел Вераб'ёў. Сябар, зямляк, цікавы, харошы чалавек, цудоўны паэт. Ён часта ў размовах ужываў магілёўскія слоўцы «табе дзела?», «дзіва што» і г. д. І аднойчы мы з Алесем прыдумалі пра Паўла такі анекдот.

Выходзіць Вераб'ёў на ганак, а тут пад'язджае таксі. Таксіст пытаецца:

– Можа, паедзем?

– Дзіва што, – адказвае Павел і сядзе ў машыну.

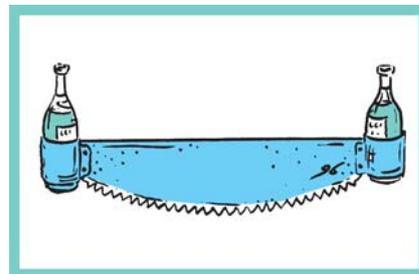
– Куды загадаеце? – пытаецца шафёр.

– Табе дзела? – чуе ў адказ.

Анекдот вельмі хутка прыжыўся і разышоўся сярод сяброў, нават сам Павел паверыў, што так усё і было.

Малюнкi Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА.

Малюнак Юрыя ЗЯНЬКОВА.

«Бясплатны» сыр

Малюнак Рамана ЦІХАПОЯ.

Малюнак Андрэя СКРЫННІКА.

АТЫ-БАТЫ, ІШЛІ САЛДАТЫ...

Салдат спіць...

Усе, хто служыў у арміі, ведаюць: нават калі салдат сыты, ён ніколі не адмовіцца ад ежы. Будзе есці ў запас. Нават калі салдат бадзёры, ён гатовы заснуць у любых умовах. Будзе спаць у запас. А раптам маршкідок, ці начныя стрэльбы, ці каракул? І ўвогуле, салдат ёсць салдат: знойдзе выхад нават з бязвычайнага становішча.

Што, нельга спаць у каравуле, стоячы на пасту? Можна! На каравольнай вышцы ў адзін са слупоў, што трымаюць дах, можна паціху забіць вялікі цвік (раю «двухсотку»), дамовіцца з развадзяшчым і... мірна паспаваць, начапіўшы на цвік каўнер шыняля. Галоўнае — пачуць кашаль развадзяшчага і не праспаць абход якога-небудзь афіцэра.

Што, нельга спаць падчас рамонту тэхнікі? Можна! Залазіш пад машыну, кладзешся на спіну, рукі злёгка прывязаеш да любой дэталі, якую быццам рамантуеш і... мірна паспаваеш. Галоўнае — пачуць голас афіцэра, калі ён цябе кліча. Інакш, падхапіўшыся ад сну, абавязкова трэснешся лбом у гэту самую дэталю.

Што, нельга спаць з адкрытымі вачыма? Можна! І пакуль афіцэр, які вядзе заняткі, успомніць тваё прозвішча (ад такога нахабства ён спачатку анямее),

таварышы паспеюць піхнуць цябе ў бок і разбудзіць. Галоўнае — не паддацца на выкладчыцкую «правакацыю», калі камандзір ціха і хутка кажа: «Хто спіць...», а потым гаркае: «...устаць!» Вядома, тыя, хто спаць, першых слоў не чуюць, затое пасля «ўстаць» ускокваюць, бы апечаныя, і няўцямна лыпаюць вачыма.

Я мог бы расказаць яшчэ тузін салдацкіх прыдумак, але баюся за сваю будучыню. А раптам мяне зноў прызавуць у армію? Хаця, як вядома, салдат спіць — служба ідзе!..

Новы Вавілон, альбо Дзе бадзяўся Байтлеўоў?

Памятаеце біблейскую прыпавесць са Старога Запавету пра Вавілонскую вежу, калі Бог зблытаў мовы і людзі перасталі разумець адзін аднаго? З нечым падобным мне давалося сутыкнуцца падчас тэрміновай службы ў арміі.

Наш полк (тады яшчэ існаваў СССР) быў шматнацыянальным — рускія, беларусы, казахі, латышы, украінцы... Таму ў казармах, у сталойцы ці курыльцы гучала разнастайная мова з абавязковым украленнем інтэрнацыянальных слоў кшталту «днявальны», «развод», «дзяжурны па

роце», «чыпок» (тлумачу для недасведчаных: чыпок — гэта салдацкае кафэ) і іншых.

Тыя хлопцы, што траплялі ў армію з вялікіх гарадоў, рускую мову ведалі добра, але іншы раз «па-швейкаўску» хітравалі. Навабранцы з глыбінкі рускай мовы сапраўды не ведалі, і таму сітуацыі часам складваліся гашакаўскія.

У нашай вучэбнай роце службу праходзіў курсант Байтлеўоў з нейкага аддаленага кутка Казахстана. Па-руску ён амаль нічога не разумее. І вось аднойчы ён знік з размяшчэння роты. Ніякія спробы асабовага саставу ўзвода пад кіраўніцтвам гвардыі сяржанта Абраменкі адшукаць таварыша ў самых аддаленых кутках тэрыторыі выніку не далі. Трэба было дакладваць аб здарэнні ротнаму. Чым гэта пагражала, заставалася толькі здагадацца. Але ў самы апошні момант, калі сяржант папраўляў папругу і абцягваў гімнасцёрку, каб з'явіцца перад камандзірам, нечакана з'явіўся Байтлеўоў...

Ён моўчкі слухаў усё, што абрынуў на яго Абраменка — ляянку, праклёны, пытанні... Пры гэтым твар яго быў адчужаны і супакоены.

— Байтлеўоў, ты дэбіл! — у рэшце рэшт крыкнуў Абраменка ў адчай.

Твар курсанта асвятляўся ўсмешкай, і ён, аддана глядзячы ў вочы сяржанту, бадзёра адрапартаваў:

— Нідзе не біль, таваріш гадзі сажат, в чыпок хадыль!

Дзе бадзяўся курсант Байтлеўоў на самай справе, так ніхто і не даведаўся...

Дэфіцыт зносінаў

Кожны ведае, што ў арміі галоўнае — парадак. І ў дывізіі, і ў палку, і ў роце. У роце парадак забяспечвае ротны старшыня. Ён адказвае за ўсё, асабліва за парадак. Таму раніцай і вечарам пасылае каманды «спецыяльнага прызначэння» для ўборкі тэрыторыі, замацаванай за ротай.

У зоне адказнасці адной з вучэбных рот нашага палка, разам з добрым кавалкам пляца і іншых прылеглых аб'ектаў, знаходзіўся таксама невялікі скверык, у якім спрадвеку сяліліся гракі, вароны, галкі і іншая птушыная дробязь. (У выніку тут утварылася сапраўдная птушыная калонія, небяспечная «абстрэламі» з паветра.) І амаль спрадвеку старшыня той роты гвардыі старшы прапаршчык Вангель выводзіў у гэты скверык свой «спецпрыз», частка якога займалася ліквідацыйнай наступстваў гэтых «абстрэлаў», а частка — свістала, раўла на ўсю моц і лупіла палкамі па ствалах дрэў. Але птушак гэта не пужала, яны ўзнімалі неверагодны вэрхал, і інтэнсіўнасць «абстрэлу» толькі павялічвалася.

Так паўтаралася штодзень, штомесяц, штогод... Вангелёў «спецпрыз» зрабіўся сівой легендай нашага палка.

Сёлета я ў рэшце рэшт наведваў памятныя армейскія мясціны. Павольна прайшоў па пляцы, па якім калісьці дазвалялася хадзіць толькі страйковым альбо бегачам. Паглядзеў на былыя казармы, сталоўку, штаб... Усё было на месцы. Як і скверык, у якім як быццам працавала легендарная Вангелева каманда. Дзіўна толькі, што на дрэвах я не заўважыў ніводнай птушкі...

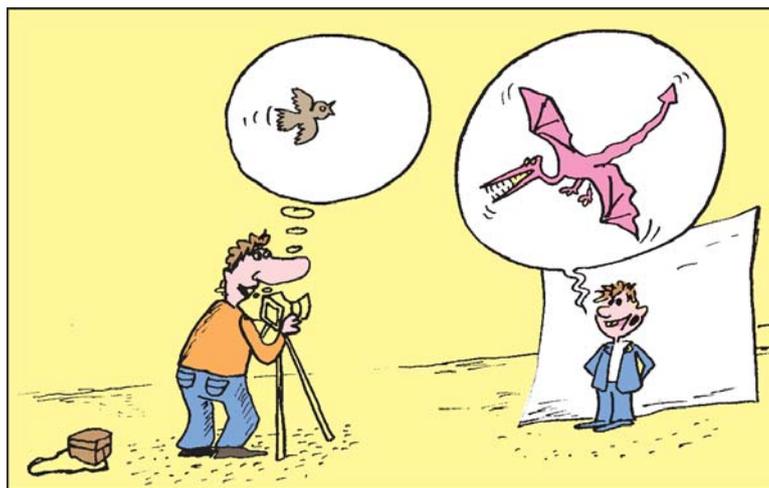
**Сяргей
ЛАПЦЁНАК,**
гвардыі
малодшы
сержант.

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАЗАВА.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

Малюнак Аляксандра ПЯТРОВА.

Малюнкi Мiкoлы ЧАРКАСАВА.

Мінскае гарадское аддзяленне
Саюза пісьменнікаў Беларусі
і рэдакцыя часопіса сатыры
і гумару «Вожык» аб'яўляюць конкурс,
прысвечаны 70-годдзю часопіса «Вожык».

Палажэнне аб літаратурным конкурсе
і літаратурнай віктарыне, прысвечаных
70-годдзю часопіса «Вожык»

Літаратурны конкурс і віктарына
прысвячаюцца 70-годдзю адзінага дзяр-
жаўнага выдання сатыры і гумару – ча-
сопіса «Вожык». У рамках літаратурнага
конкурсу прадугледжваецца асобная наміна-
цыя – «Тэмы для малюнкаў».

Журы, у склад якога ўваходзяць вядомыя пісьменнікі,
вызначаць 3 прызавыя месцы ў літаратурным конкурсе,
3 – у намінацыі «Тэмы для малюнкаў» і 3 – у літаратурнай
віктарыне.

У мэтах прапаганды роднай мовы конкурсныя работы
прымаюцца да разгляду на беларускай мове, на якой і вы-
ходзіць часопіс «Вожык».

Тэматыка і жанры твораў самыя розныя: гумарэска, бай-
ка, пародыя, эпіграма, фельетон, жарт, сатырычная мінія-
цюра і інш.

Пераможцамі літаратурнай віктарыны стануць тыя, хто
найбольш поўна і цікава адкажа на пытанні.

Журы асабліва будзе вітаць і заахвочваць удзел у конкур-
се творчай моладзі.

Падвядзенне вынікаў конкурсу і віктарыны адбудзецца на
традыцыйным свяце гумару (пачатак красавіка 2012 года)
з уручэннем узнагарод. Аўтарам лепшых твораў будзе прада-
стаўлена магчымасць выступіць з імі на свяце гумару.

Лепшыя творы плануецца таксама надрукаваць у часопісе
«Вожык».

Пераможцы конкурсу і віктарыны будуць узнагароджаны
дыпламамі Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьмен-

нікаў Беларусі, граматамі РВУ
«Літаратура і Мастацтва»,
памятнымі сувенірамі, пад-
піскай на часопіс «Вожык».
Конкурс і віктарына пра-
водзяцца да 20 сакавіка 2012
года.

Работы, набраныя на
камп'ютары, дасылаюцца на ад-
рас: 220034, г. Мінск, вул. Фрунзе,
д. 5, пакой 309, Мінскае гарадское
аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі
альбо на адрас: 220005, г. Мінск, пр-кт Неза-
лежнасці, д. 39, рэдакцыя часопіса «Вожык».

Канкурсанты ўказваюць прозвішча, імя, імя па бацьку,
дату нараджэння, хатні адрас з паштовым індэксам, кантакт-
ныя тэлефоны.

**Тэлефоны для даведак: 284-84-52, 335-28-18,
335-28-20.**

Пытанні для літаратурнай віктарыны

1. Дзе нарадзіўся «Вожык»?
2. Хто быў першым рэдактарам газеты-плаката «Раздавім фашысцкую гадзіну»?
3. Калі газета-плакат «Раздавім фашысцкую гадзіну» пераўтварылася ў часопіс «Вожык»?
4. Назавіце прозвішчы галоўных рэдактараў «Вожыка».
5. З якога года пачала выходзіць «Бібліятэка «Вожыка» і хто ў ёй выдаваўся?
6. Назавіце двух выдатных байкапісцаў, якія ў свой час былі галоўнымі рэдактарамі «Вожыка».
7. Ці ёсць сярод галоўных рэдактараў «Вожыка» жанчына? Як яе прозвішча?
8. Назавіце прозвішчы найбольш вядомых беларускіх карыкатурыстаў-вожыкаўцаў.
9. Назавіце найбольш папулярныя жанры сатыры і гумару, якія выкарыстоўвае «Вожык».
10. Творы якога «сумнага» жанру друкуюцца ў «Вожыку»?

Малюнак Алега КАРПОВІЧА.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Юрый МІХАЙЛАЎ

Шарж Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

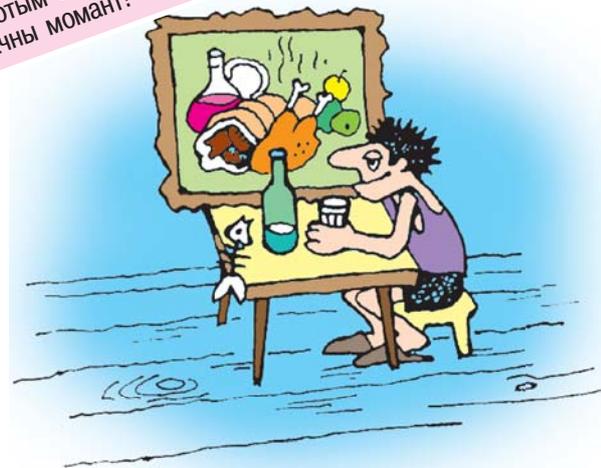
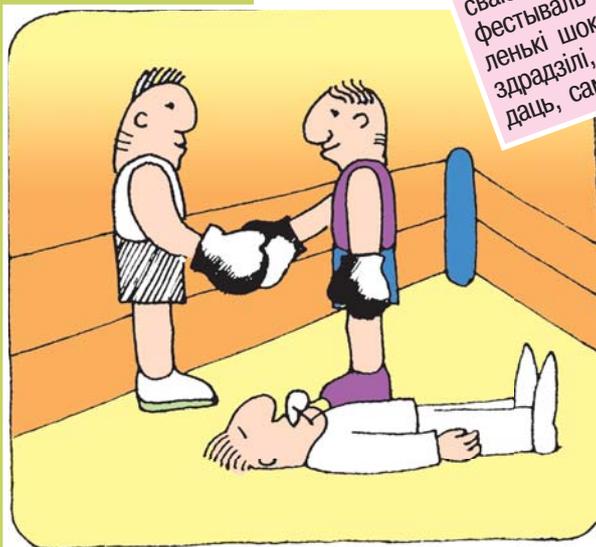

— Што для вас значыць блюз? Ці можаце вы яго танцаваць?
— Блюз — гэта тое, чым я живу. Гэта імпрэвізацыя. Я «завернуты» на гэтым... А наконт танцаў — не! Я не танцор, я іграю блюз. І раблю гэта здорава. Гэта я ведаю.

Нехта з класікаў сказаў: «Мастакі — вочы чалавецтва». Тады па аналогіі музыкантаў можна смела назваць вушамі чалавецтва!.. Навошта ўсе гэтыя «анатамічныя» параўнанні? Бо сёння ў «Вожыку» адкрыты «Вернісаж» чалавека, які ўдала спалучыў у сваім жыцці дзве творчыя плыні — музыку і мастацтва. Гэта Юрый Міхайлаў — акадэмік беларускай рок-музыкі! Яго група «Madera hard blues», створаная ў 2000 годзе, з'яўляецца сапраўдным флагманам айчыннага блюза. Тым не менш Юрый не забываецца і на карыкатуру, стварае яркія і запамінальныя работы на разнастайныя тэмы нашага жыцця.

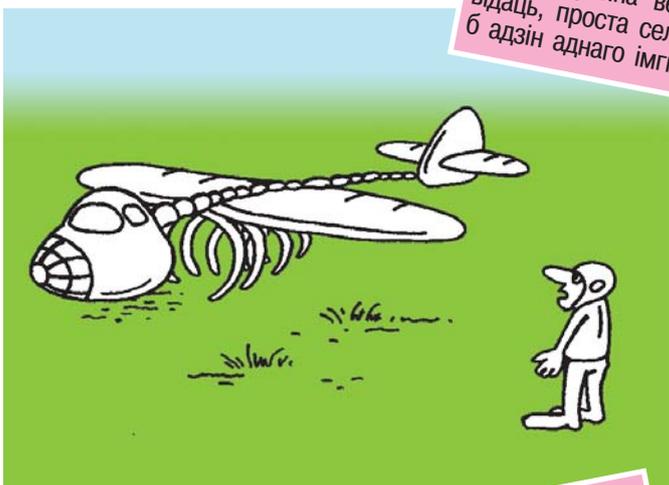

— Што прыемна згадваць з творчага мінулага?
— Дзве значныя падзеі. Першая, калі я сабраў сваю «Madera hard blues» і мы паехалі на першы фестываль у Калінінград. Гэта быў для мяне маляўнічы шок. І другая, калі музыканты мне крыху здрадзілі, але потым зноў з'явіліся. Гэта быў, відаць, самы значны момант!

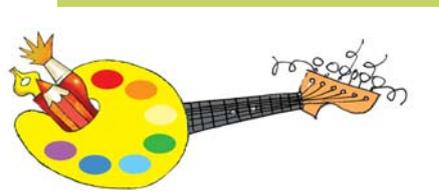
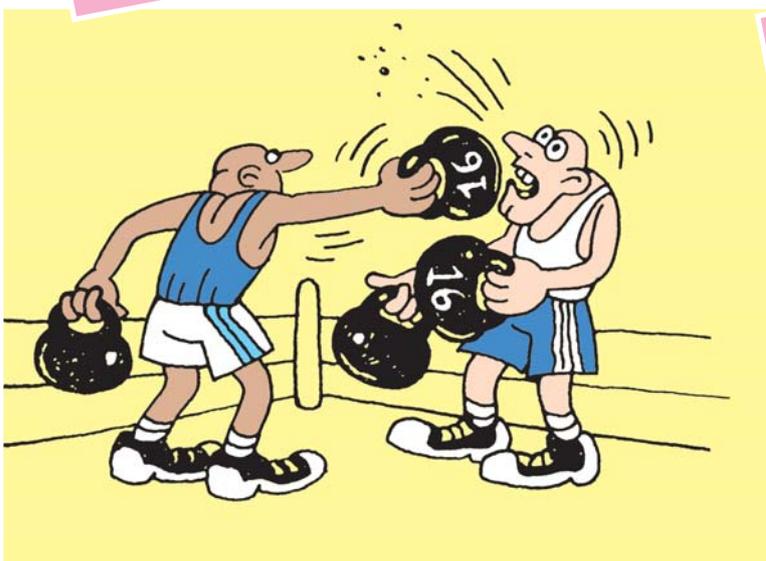
— Калі была б такая магчымасць, пра што вы хацелі пагаварыць з Мікам Джагерам і Джонам Ленанам?
 — Я дрэнна ведаю анліійскую мову, таму мы, відаць, проста селі б і «паджымавалі». І зразумелі б адзін аднаго імгненна. За гэта ручаюся.

— **Жыццё — добрая штука?**
 — Проста шалёная! Я аптыміст. Вельмі люблю жыццё. І хачу жыць, бо ў мяне ёсць гітара і мая «Madera hard blues». Я ўсё жыццё «ваюю» з рок-н-ролам і... мастацтвам, бо па адукацыі мастак! І таму шчаслівы.

— **Секс, рок-н-рол, наркатыкі... Вы што-небудзь ужываеце?**
 — Мы аперыруем больш чыстымі і моцнымі прадуктамі. Гарэлачку любім. (Смяецца.)
 Выкарыстаны пытанні з перадачы «Звездный ринг» (канал СТВ).

ХТО ВІНАВАТЫ?

Байка

Прагне воўк дагнаць касога,
 Бо не еў з рання нічога.
 Аж тут неяк недарэчна
 Перакрыла шлях ім рэчка.
 Заяц наш заплюшчыў вочы
 І з разбегу ў рэчку скочыў.
 Воўк хацеў за ім падацца,
 Пакрысе стаў распранацца,
 Ажно бачыць: вось у гразі
 Заяц з рэчкі ўжо вылазіць.
 Ад яго нясе смуродам,
 Заяццам быў, стаў абармотам.
 Воўк падумаў: «Во нябога,
 Як жа есці мне такога!»
 Не патрэбны ён задарма:
 То не заяц, а пачвара!
 Па баках глядзіць ваўчына,
 Значыць, вось у чым прычына:
 Ад тутэйшага завода
 І нясе якраз смуродам!
 Так трапляюць, год за годам,
 У раку яго адходы.
 Хто начальнік там галоўны?
 Сапсаваў абед цудоўны!
 Ну, дырэктар, дрэнны дзядзька,
 Дзесьці стрэну цябе, братка.
 Папярэджаю, каб ведаў:
 Станеш сам замест абеду!

Віктар РАШКЕВІЧ,
г. Мінск.

З ВЫЧАЙНА ў нашым
 швейным цэху толькі
 і размоў, што пра мужоў. Пер-
 шай, як звычайна, пачынае Алена
 Купрэйчык:

— Зусім з глузду з'ехаў мой
 Кастусь! Так у суботу накаў-
 таўся, што ўсю ноч выў.

Спяваў, па-ягонаму.
 Сабаку нашаму ўсю
 ноч спакою не было!

— А мой Адаць, —
 умешваецца Паўліна
 Цагельнік, — пасля
 добрага падпітку ўявіў
 сябе снайперам. Усе
 талеркі ў шафе пера-
 біў! Усё думаў, што
 ў дзясятку трапляе...

— Знайшлі на што
 скардзіцца! — толь-
 кі сумна пасміхнецца
 Таццяна Агейчанка. —
 Вось мой у нядзелю
 ў кватэры вогнішча
 расклаў і сала пачаў
 на балконе смажыць.
 Маўляў, на прыродзе
 яно смачнейшае.
 З дымком. Ледзь
 патушылі...

Скардзіліся і На-
 дзея Пінчук, і Зінка Верас...
 Маўчала толькі я. Сціснула
 зубы і маўчала. Бо мой Сяргей
 і п'е штодня, і зарплату не пры-
 носіць, і характар не дай божа.

І тут сяброўкі па цэху ўсім гуртам
 паглядзелі на мяне:

— А ў цябе, Люда, як дома?
 Што твой на выхадных рабіў?

— У мяне як? — перапытала
 я. — А ў мяне — як у раі! Ся-
 рожа мой — анёл! І зарплату
 прынёс, і кветкі мне падарыў,
 і нават падлогу
 і посуд памыў!..

Жыць з ім —
 і толькі радавацца!
 Зашапталіся
 жанчыны, за-
 ўздыхалі: шан-
 цце ж Людцы
 Паўлавай! Мне
 б такога мужа-
 анёла!

Гумарэска

А я зноў
 зубы сцісну-
 ла і думаю:
 «Няхай усім
 сваім сяб-
 роўкам пра
 яго раска-
 жуць. Можа,
 і паквапіцца
 якая? Можа,
 звядзе на-
 рэшце? Хоць
 пажыву па-людску!..»

Згодны з Людмілай
Віктар ЛОУГАЧ,
Гомельская вобласць,
г. п. Акцябрскі.

КАРАЦЕЛЬКІ

* * *

Штосьці гэты бутэрброд
 Не чапае Васька-кот.
 Каўбаса, хай з назвай «Ласа»,
 Не ляжала каля мяса.

* * *

У суседа каля мака
 Быў прывязаны сабака.
 Ды няма ужо Трызора:
 З макам, будкай знік учора...

* * *

Вокны ставім мы з пластмасы,
 Боб замяніць хутка мяса,
 У прабірках плачуць дзеці,
 З лялькай спіць хлапчына Пеця...

Канстанцін **НІЛАЎ**,
г. Орша.

Гумарыстычныя далягяды.

Мінск

Працяг.
Пачатак у № 1 за 2012 год.

Мінчанін **Данііл Іванавіч КАЛАДЗІНСКІ** (1962) мае ґрунтоўную адукацыю: скончыў Мінскі архітэктурна-будаўнічы тэхнікум і мастацка-графічны факультэт Віцебскага педінстытута. Працаваў настаўнікам чарчэння і малявання, мастаком у газетах «Чырвоная змена», «Прессбол», мастацкім рэдактарам газет «Головастик», «Гуляй-поле», «Анекдоты +».

Першая карыкатура ў «Вожыку» была надрукавана ў 1987 годзе. Выдатны мастак-карыкатурыст, майстар шматфігурных і «казачных» кампазіцый. Асноўнымі тэмамі малюнкаў з'яўляюцца маральныя, сацыяльныя і эканамічныя праблемы.

Чалавеку сама меней трэба нарадзіцца двойчы. У яго, **Аляксандра КАРШАКЕВІЧА**, так і атрымалася. Нарадзіўшыся першы раз (а гэта здарылася ў 1956 годзе ў Мінску), ён заплакаў.

Нарадзіўшыся другі раз, ён засмяўся. Гэта ўжо было ў 1982 годзе, калі ўпершыню надрукаваўся ў «Вожыку». Цяпер усе зразумелі: нарадзіўся новы карыкатурыст.

Узяўшыся за пэндзаль, Аляксандр Пятровіч не выпускае яго з рук і па сённяшні дзень. Закончыўшы Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава (1976), паспрабаваў мастакоўскага хлеба ў часопісах «Парус», «Гаспадыня», газеце «Хаха». Але найбольш упэўнена адчуў сябе ў часопісе «Вожык». Працуе тут мастацкім рэдактарам.

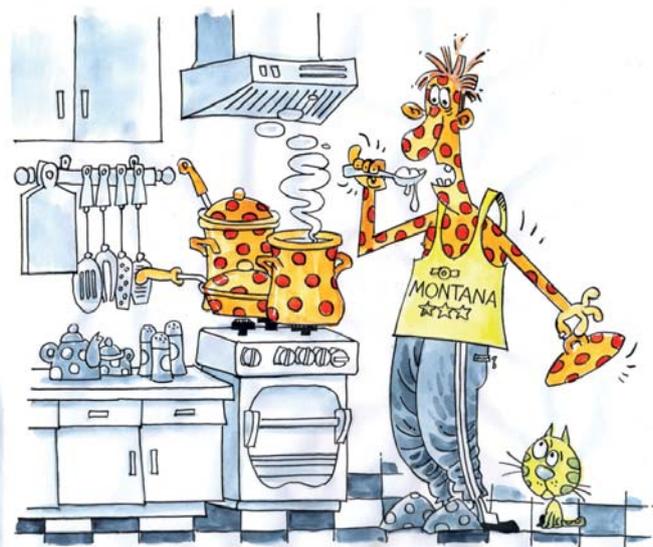
Яго шматлікія карыкатуры на разнастайныя тэмы друкаваліся не толькі ў «Вожыку», але і гумарыстычных выданнях блізкага і далёкага замежжа. Акрамя ўсяго, А. Каршакевіч стварае шаржы на калег, вядомых літаратараў і дзеячаў культуры, малюе коміксы, афармляе кнігі.

У мінчаніна **Юрыя МІХАЙЛАВА** (1957) ёсць два захапленні — маляванне

і музыка. Пасля заканчэння Мінскага тэатральна-мастацкага інстытута (мастацка-графічны факультэт) у 1979 годзе Юрый Сяргеевіч некаторы час працаваў мастаком-афарміцелем. Але неўзабаве перамагла музыка. У 2000 годзе Ю. Міхайлаў стварыў рок-групу «Madera hard blues», добра вядомую аматарам блюза, і пачаў актыўнае музычнае жыццё — канцэрты, выступленні, музычныя вечары... А ў вольны ад музыкі час Юрый, які віртуозна валодае гітарай, стварае гумарыстычныя графічныя лісты на сацыяльныя і маральныя тэмы.

Першыя карыкатуры з'явіліся ў «Вожыку» ў 1999 годзе і адрозніваліся свежасцю і арыгінальнасцю задумы, цяжкім контурам і насычанымі фарбамі, досціпам і дабрынёю, таму траплялі на самыя прэстыжныя выставы свету.

Адзін з вядучых карыкатурыстаў краіны **Алег Віктаравіч ПАПОЎ** (1955)

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Малюнак Міколы ЧАРКАСАВА.

таксама нарадзіўся ў Мінску. І таксама з'яўляецца адданым прыхільнікам музыкі: іграе на бас-гітары ў ВІА «Вечная молодость».

А да гэтага часу вучыўся ў ваенна-марскім вучылішчы ў Ленінградзе, на факультэце журналістыкі Белдзяржуніверсітэта. Скончыў курсы мастакоў-афарміцеляў пры Мінскім мастацкім вучылішчы імя А. К. Глебава, аддзяленне станковага жывапісу і графікі Маскоўскага завочнага народнага ўніверсітэта мастацтваў. Працаваў токарам, слесарам, мастаком-афарміцелем на Мінскім механічным заводзе імя Вавілава, мастаком у часопісе «Вожык». Цяпер — загадчык аддзела дызайну «Народнай газеты», адказвае за мастацкі воблік выдання.

Першая яго карыкатура ўбачыла свет у 1978 годзе ў заводскай шматтыражцы. З таго часу Алег Віктаравіч намалюваў некалькі дзясяткаў тысяч карыкатур, якія друкаваліся практычна ва ўсіх выданнях краін блізкага і далёкага замежжа. Выпусціў 18 зборнікаў карыкатур у «Народнай газеце». Быў узнагароджаны за лепшыя карыкатуры «Залатым пяром», атрымаў «Залотую літару» як лепшы афарміцель-дызайнер. Заслужаны журналіст Беларускага саюза журналістаў.

Творчасць А. Папова ведаюць ва ўсім свеце, хоць ён прынцыпова не ўдзельнічае ў міжнародных конкурсах карыкатуры. Яго малюнкi выдзяляюцца на агульным фоне моцнай сацыяльнай накіраванасцю. Няма ніводнай праблемы ў жыцці краіны, на якую не адгукнуўся б востры аловак Алега Папова, даўняга і актыўнага аўтара «Вожыка».

Мастацкую адукацыю **Юрый РЫЖЫКАЎ** (1961 — 2001) атрымаў ґрунтоўную. Мінчанін, ён скончыў спачатку мастацкую школу, затым — Мінскі архітэктурна-будаўнічы тэхнікум, Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут (аддзяленне станковай графікі). Выкладаў у Мінскім мастацкім вучылішчы імя А. К. Глебава. Але «сур'ёзная» адукацыя не перашкодзіла Юрыю Леанідавічу займацца «несур'ёзнаю» справаю — маляваць цудоўныя карыкатуры, працаваць рэдактарам мастацкага аддзела часопіса «Вожык». Найвыдатнейшы мастак-графік, ён зрабіў твар часопіса яшчэ больш стыльным.

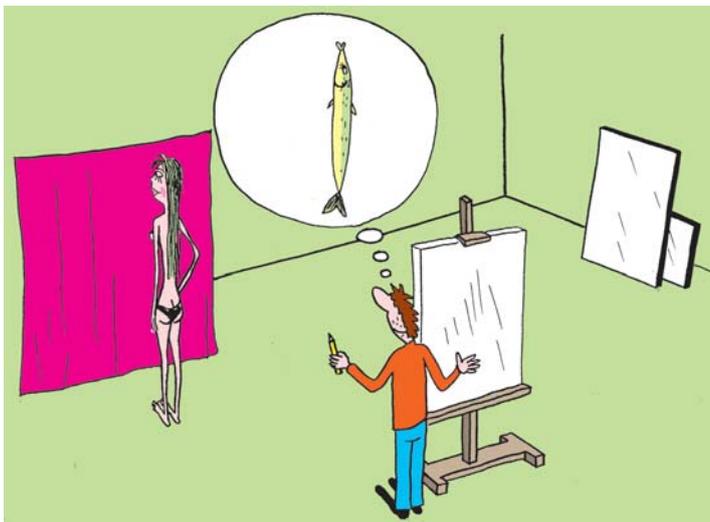
Пяшчотныя адносіны да кожнай рысачкі вобразаў, якія ствараў Ю. Рыжыкаў, вылучалі мастака на фоне большасці «супервольных» тэхнік карыкатуры. Аформіў шмат дзіцячых кніг, дзе прадэман-

ставаў філіграннае валоданне тэхнікай акварэлі і пачуццё выключнага мастацкага густу. На творчасць уплывала і выдатнае веданне сучаснага дызайну, архітэктурны, што рабіла стыль яго работ адметным і непаўторным.

Юрый Леанідавіч прымаў удзел у выставах станковай графікі Саюза мастакоў Беларусі, гумарыстычнага малюнка часопіса «Вожык», распрацоўваў лагатыпы і плакаты для розных рэспубліканскіх выставак. З'яўляўся членам Саюза мастакоў Беларусі.

Юрый ТЫЛІНДУС нарадзіўся ў Мінску ў 1968 годзе. Пасля заканчэння ГПТВ № 117 Юрый Рыгоравіч працаваў аператарам такарных апаратаў на шарыкападшыпніковым заводзе, наладчыкам такарных аўтаматаў на вытворчым аб'яднанні «Калібр».

Першая карыкатура была надрукавана ў 1997 годзе. Лаканічная графіка і адметныя тэмы карыкатур адрозніваюць Ю. Тыліндуса ад іншых калег па мастацкім цэху. Удзельнік і прызёр міжнародных выставак і конкурсаў карыкатуры ў Кітаі, Румыніі, Японіі, Аргенціне, Бельгіі, Германіі, Інданезіі, Іране, Італіі, Польшы, Расіі, Украіне, Паўднёвай Карэі. Дарэчы, на XXIII Міжнародным конкурсе на прызы газеты «The Daily Yomiuri»

Малюнак Аляксандра ПЯТРОВА.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА.

(Японія) Ю. Тыліндус атрымаў Гран-пры (змагаліся 4660 карыкатурыстаў з 66 краін!), і залаты медаль пераможцы яму ўручаў прынец — сын імператара Японіі!..

Валянцін Мікалаевіч Ціхановіч (1909 — 1978) нарадзіўся ў Вільнюсе (Літва), але ўсё жыццё пражыў у Мінску. Беларускі мастак, майстар станковай і кніжнай графікі. Вучыўся ў Таўрыцкай студыі малявання ў Ленінградзе. Скончыў Віцебскі мастацкі тэхнікум (1933).

Адзін з пачынальнікаў анімалістычнага жанру ў беларускай графіцы. Ілюстрацыі В. Ціхановіча ўпрыгожылі многія мастацкія кнігі, краязнаўчыя і навуковыя выданні. Аўтар шэрагу графічных твораў, экслібрысаў.

У «Вожыку» ж творца здзіўляў чытачоў сваімі карыкатурамі і гумарыстычнымі малюнкамі, дзе лінія — дакладная, вобразы — часта шаржыраваныя, але пазнавальныя. Карыкатуры ў часопісе «Вожык» (а з гэтым выданнем В. Ціхановіч сябраваў з 1945 года) лічацца залатым фундам беларускай сатырычнай графікі.

Беларускі графік **Аскольд Чуркін** (1930 — 1985) нарадзіўся і жыў у Мінску. Скончыў Бядзяржуніверсітэт імя У. І. Леніна, працаваў мастац-

кім рэдактарам у часопісах «Вожык» (1959—73), «Беларусь» (1979—84).

Яго малюнкам на бытавыя, палітычныя, вытворчыя тэмы ўласцівы востры сюжэт, яны вызначаліся мастацкай спеласцю, самабытнасцю і смеласцю графічнай мовы, плакатнай прастатой, кампазіцыйнай яснасцю і лаканізмам, завершанасцю. Плённа працаваў у жанры міжнароднай карыкатуры. У 1967 годзе ў Маскве выйшаў альбом малюнкаў А. Чуркіна ў серыі выданняў «Майстры савецкай карыкатуры», які засведчыў аб шырокім і заслужаным прызнанні мастака.

Добра зарэкамендаваў сябе Аскольд Мікалаевіч і як афарміцель кніг беларускіх пісьменнікаў, а таксама ілюстратар шматлікіх кніжак з серыі «Бібліятэка «Вожыка». Дарэчы, А. Чуркін — аўтар «класічнага» лагатыпу часопіса «Вожык». У «Бібліятэцы «Вожыка» выйшлі зборнікі карыкатур «Карыкатуры» (1971) і «Трапныя стрэлы» (1980), а таксама «Мае альбомы» (1967), «Твар свабоднага свету» (1983) і інш.

Леонард Чурко нарадзіўся ў нашай сталіцы ў 1931 годзе. У 1962 годзе скончыў Маскоўскі паліграфічны інстытут і вярнуўся ў родны Мінск. Працаваў у станковай, кніжнай і прамысловай графіцы,

шмат увагі аддаваў агітацыйнаму плакату.

Майстар сатырычнай графікі. Карыкатуры Л. Чурко, што друкаваліся ў «Вожыку», вылучаліся дакладнасцю кампазіцыі, яркасцю і выразнасцю вобразаў, колерам. Многія работы Леонарда Васільевіча былі шматфігурнымі, а гэта значыць — шматвобразнымі, што патрабавала пільнай і ўсёдавай працы.

Мастак трагічна загінуў у лютым 1983 года. Да апошняй хвіліны з ім была неразлучная малпачка...

Вадзім Сяргеевіч Швядоў нарадзіўся ў 1922 годзе ў Расіі — у г. п. Санчурск Кіраўскай вобласці, але родным для яго стаўся Мінск. Тут ён скончыў Мінскае мастацкае вучылішча імя А. К. Глебава (1954), выкладаў маляванне ў Мінскім тэхналагічным тэхнікуме.

У жанры карыкатуры пачаў працаваць з 1951 года. З 1953 года друкуецца ў «Вожыку». Аўтар шматлікіх гумарыстычных і сатырычных малюнкаў, якім уласцівы актуальнасць праблематыкі, добразычлівы гумар і сатырычная вастрыня. У «Бібліятэцы «Вожыка» выйшла кніга карыкатур «Дзякуй за ўсмешку» (1973).

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Малюнак Міколы ЧАРКАСАВА.

Размаўляюць дзве дзяўчыны:
 – Ты ведаеш, я ўвесь час думаю: ці кахае мяне Вася?
 – Вядома, кахае. Чаму ты павінна быць выключаннем?

Малюнак Аляксандра БУЛАЯ.

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Дзіўна,
 а лінолеум
 учора добра
 рэзала...

Купіў новае лязо,
 а яно не голиць...

Малюнак Паўла ГАРАДЦОВА.

І што ты знайшоў
 у гэтым кактусе?..

– Учора я быў у оперы. Бачыў «Сярэбранае вяселле Фігара» Моцарта.
 – Ты, відаць, маеш на ўвазе «Жаніцьбу Фігара»?
 – Не, сярэбранае вяселле. На афішы стаяла: «У 25-ы раз».

Малюнкi Пятра КОЗІЧА.

У чым прычына скасавання шлюбу?

Гэты паразіт мяне б'е...

– Учора я цудоўна правёў вечар!
 – Напэўна, былі ў тэатры?
 – Я – не, там была мая жонка.

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Малюнак Алега ПАПОВА.

і ВЯСНА

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Аляксандра ШМІДТА.

— І ў мяне калісьці быў ідэал.
— Куды ж ён падзеўся?
— Я выйшла за яго замуж...

Гледзячы на экран тэлевізара, дзе ідзе чарговая серыя мексіканскага серыяла, жонка кажа мужу:
— Глядзі, як ён яе кахае!
— А ты ведаеш, колькі яму за гэта плацяць?..

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Малюнак Алега ГУЦОЛА.

Малюнкi Міхася ДАЊІЛЕНКІ.

Уладзімір МАЦВЕЕНКА

Загадка-жарт

Пад вечар
 У паўцёмным памяшканні
 Сем свечак
 Запалілі на змярканні.
 Знадворку
 Ветрыку парыў
 Раптоўна
 Фортку прыадкрыў.
 І вось што адбылося:
 Імгненне
 Ветрык пагасціў,
 Але дзве свечкі пагасіў.
 Дык колькі іх урэшце
 Засталася?

(Падрабязнае вытанчанае ад 'звеста')

Святлана БЫКАВА

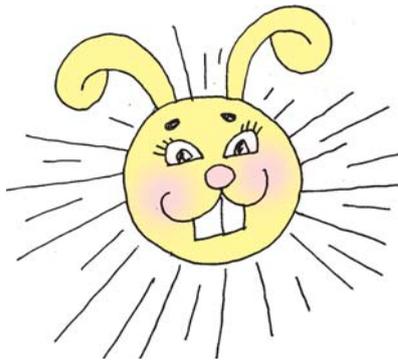
Сонечны зайчык

Зайчык сонечны прачнуўся,
 Пазяхнуў і пацягнуўся,
 Паглядзеў на двор знарок
 І ў акенца раптам – скок!

Неўтаймоўны, спрытны, дужы,
 Паскакаў па дахах, лужах,
 Пасядзеў крыху на ганку,
 Зачапіўся за фіранку.

А калі стаміўся,
 Ё мяккі ложак пакаціўся,
 На пуховую падушку
 Да заспанага Іллюшкі.

Нібы сонечны ліхтарык
 Асвяціў дзіцячы тварык:
 «Прачынайся, апранайся –
 У садок ісці збірайся!»

Маша і каша

За сталом – дзяўчынка Маша,
 На талерцы горкай – каша.
 Побач – лялька пасля ночкі
 Плюшчыць шэранькія вочкі.

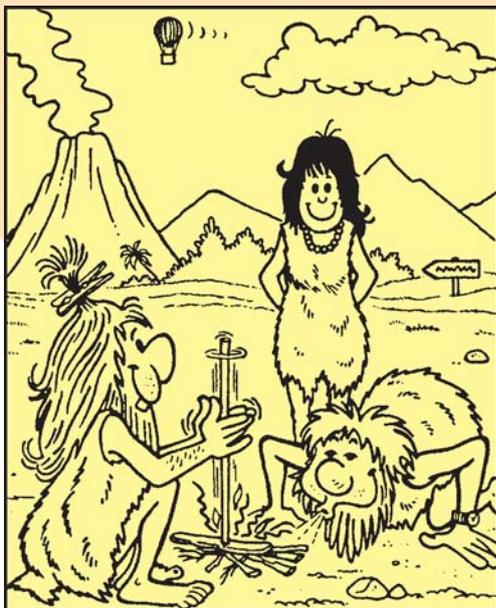
Хоць сама яшчэ малышка,
 Працаваць умее з лыжкай:
 Набірае ў лыжку кашу
 І частуе ляльку Дашу.

Доўга Маша шчыравала –
 Кашы ў місачцы не стала,
 Тою кашай у «дачушкі»
 Заляпіў хтось нос і вушкі...

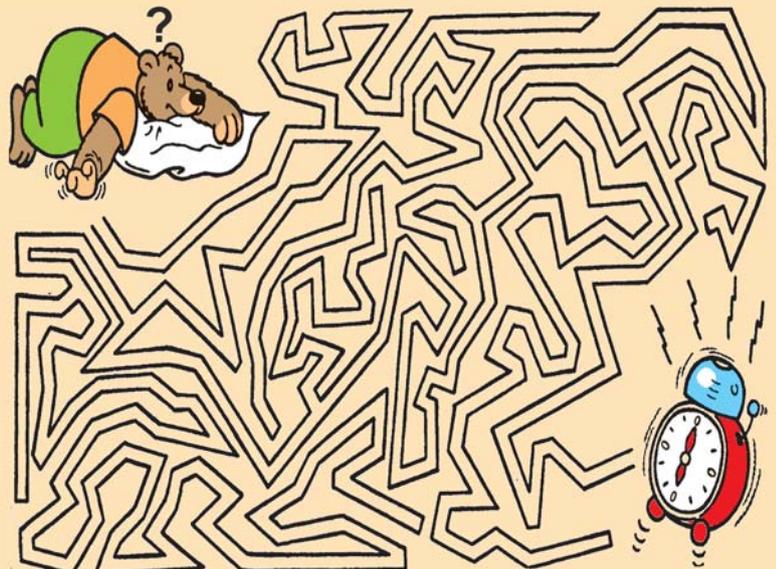
Мама ў Машы запытала:
 «Хто замурзаў гэтак Дашу?»
 Маша шчыра адказала:
 «Вінавата лыжка з кашай!»

г. Заслаўе.

**Што не так
 намалюваў мастак?**

**Дапамажы Мішутку спыніць
 будзільнік**

Усмешкі-пацешкі Анжэлы і Алежкі

Ну і добра!

— Анжэла, кладзіся хутчэй спаць, ужо і калыханку праспявалі. А то лісічка прыйдзе...

— Ну і добра! Каўнер на паліто будзе!

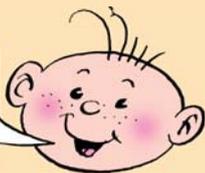
Няўседлівы

— Алежка, — цікавіцца настаўніца, — чаму табе дамашнія заданні рашае мама?

— Бо татка не такі ўседлівы! — адказвае першакласнік.

Запісаў Мікалай ГЛЕБ,
Ляхавіцкі раён,
в. Падлессе.

**ВУСНАМІ
ДЗЯЦЕЙ**

Вінаваты гадзіннік

Маленькі хлопчык разабраў гадзіннік і схваў яго пад падушку.

— Навошта ты так зрабіў? — пачала дапытвацца бабуля.

— Ты ж сама ўчора казалася, што час хуценька бяжыць. Вось я яго і спыніў, каб ты не старэла... — патлумачыў унук.

Таксама парадаваў

Унучка-выдатніца хваліцца бабулі, што атрымала ў школе дзясятку.

— А ты, унучак, чым мяне парадуюш? — звяртаецца бабуля да ўнука.

— Таксама дзясяткай, — бадзёра адказвае той. — Пяць па матэматыцы і пяць — па літаратуры!..

Даслала Ірына КАРАЧУН,
г. Баранавічы.

**Запісала
Вольга ЛАБАЖЭВІЧ,**
г. Клецк.

Актыўны

ВОЖЫК
часопіс сатыры і гумару

Жвачка

Генадзь АЎЛАСЕНКА

Дарагі каньяк

Міні-сцэнка

Вой, людзі — хітрыя стварэнні! Вось вам, напрыклад: лоб у лоб — аўтамабільнае здарэнне. Імчаліся і раптам — хлоп! Тут ім, вядома ж, не да смеху, і думка ў кожнага адна: «А што, калі мая віна?! Што, калі я не гэтак ехаў?» Але ж не будзеш уцякаць. З міліцыяй, брат, не жартуюць! А то

яшчэ заарыштуюць, так што даводзіцца чакаць... Ды што ж міліцыя не едзе?! Сядзяць, чакаюць... Час ідзе.

А да ўсяго яшчэ — суседзі. (Вось так сустрэліся ў бядзе!)

— Ну, што шукаць тут вінаватых! — сказаў адзін з іх, Апанас. — Давай раз'едземся па хатах, хай будзе шыта-крыта ў нас!

— О'кей, хай будзе шыта-крыта! — сказаў другі, дае руку. — А каб раз'ехацца без крыўды, давай па чарцы каньяку!

Дастаў бутэльку, потым чарку. На ліў, суседу падае.

— За нас, што не ўчынілі сварку!

І пазірае, як ён п'е. Той выпіў...

— Ну, цяпер, суседзе, твая чарга!

— Не, Апанас! Бо вунь міліцыя ўжо едзе, хай скажа, хто тут п'яны з нас! Хто п'яны — той і вінаваты! Той будзе ўсё рамантаваць. А потым можна і да хаты. І ў суд народны падаваць!

Прыпеўкі

Падбіваў клінкі Мікіта,
Думаў, будзе шыта-крыта.
Як спытала пра замужжа,
Дык занерваваўся дужа.

Нехта плача, тось — спявае,
Гэты — сее, той — арэ...
А мяне адно даймае:
Ніхто замуж не бярэ.

Праспявала Галіна СУТУЛА,
г. Глыбокае.

Трэба вуліцу падмесці,
Ды няма чым — хоць ты плач.
Дзеду бараду адрэжу:
Яна стала, як дзяркак!

Праспяваў Міхась ДУБОВІК,
Бярэзінскі раён,
в. Арэшкавічы.

Што мне сплёка, што мне восень,
Маразы ды зімачка,
Калі ў мяне дзевак востем
І ў запасе Зіначка!

Калі ўзяць ды ажаніцца,
Будзе бульбачка варыцца,
І зацірка, і кулеш —
З жонкай, брат, не прападзеш!

Ўжо адну кахаць не модна —
Для здароўя, кажуць, шкодна.
Модныя сягоння жонкі
Напракат ці аднадзёнкі.

Пра хваробы думаць кіну
І пайду, як лялька, ў скок,
Пяцьдзясят гадочкаў скіну,
Мо, міргне які дзядок?

Праспявала Людміла ЮШЫНА,
г. Гомель.

Цвердалобы

Раз заліў Хвядос у нос —
Рвецца ўпарта на мароз.
Жонка перасцерагае,
Яго з хаты не пускае:
— Нос заліты, асталоп,
Патаўчэш сабе ты лоб!
— Нос для твару — не
аздоба,
А на лоб я — цвердалобы!..

Вольга ЛАБАЖЭВІЧ,
г. Клецк.

Малюнак Андрэя ПУЧКАНЁВА.

Малюнак Вікенція ПУЗАНКЕВІЧА.

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Нос

Калі нос свярбіць ад ранку,
Так свярбіць, ажно баліць, —
Гэта значыць, будзе п'янка,
Будзем есці, будзем піць.

Калі днём дрыжыць у носе,
Што ўжо тут не гавары —
На кілішак вас запросяць
Вашы добрыя сябры.

Калі ж вечарам казыча
Ды назойліва трасе,
Вас на чарачку пакліча
Ці суседка, ці сусед.

І не скажа нос: «Даволі».
Хто з нас — я ці ён — п'янтос?
Можа б, я не піў ніколі,
Каб не ён, пракляты нос!

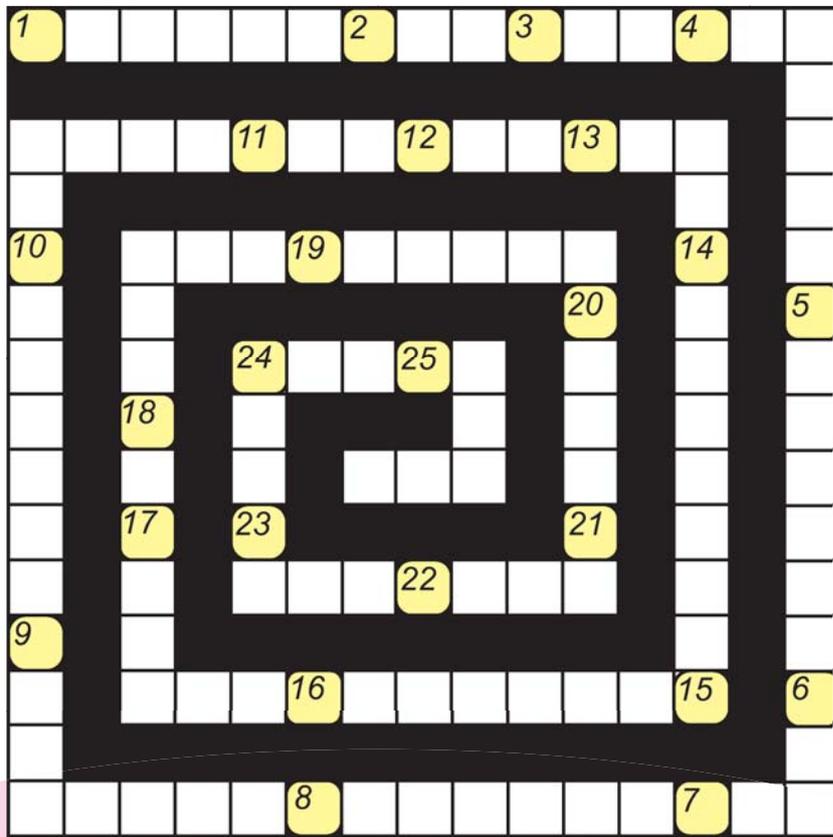
Дзмітрый ДЗЕМІДОВІЧ,
г. Мінск.

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАВАВА.

АДКАЗЫ НА ЧАЙНВОРД (СТАРОНКА 24):
1. Ганарар. 2. Рэпа. 3. Анод. 4. Дэтэктар.
5. Рабўнік. 6. Кавун. 7. Небыліца. 8. Аксе-
лерат. 9. Трэнажор. 10. Рэнтген. 11. Нюня.
12. Язык. 13. Кукіш. 14. Шпаргалка. 15. Ашу-
канец. 16. Цюльпан. 17. Ноч. 18. Чалавек.
19. Крадзеж. 20. Жывот. 21. Трава. 22. Аззіс.
23. Смех. 24. Хрэн. 25. Навіна.

Майнворд

1. Яго атрымліваюць творчыя людзі. 2. Карня-плод, які можна сеяць у брудных вушах. 3. Сябар катода. 4. Прылада, з дапамогаю якой правяраюць «на праўду». 5. Яго кароннае пытанне: «Кашалёк або жыццё?» 6. Гэты плод атрымлівае няўдачлівы жаніх. 7. Падобна на казку. 8. Сучасны ўнук для дзедзіды з бабай. 9. Гэтае прыстасаванне абавязкова ёсць у кожным фітнес-зале. 10. «Прасвечвае» мужа лепш, чым жонка. 11. Любіць разводзіць сырасць. 12. З ім добра падарожнічаць да Кіева.

13. Камбінацыя з трох пальцаў, часам з маслам. 14. Студэнт часта бярэ яе з сабой на экзамен. 15. «Брат» аферыста. 16. Кветка, папулярная на 8 Сакавіка. 17. З'яўляецца ў цемры. 18. ... страляе, а чорт кулю носіць. 19. Бывае з узломам. 20. Яго можна надарваць ад смеху. 21. Будзе пара — вырасце... 22. Мроіцца ў пустыні. 23. Прыемныя эмоцыі, якія выклікае «Вожык». 24. Не саладзей за рэдзьку. 25. Звычайна яе прыносіць сарока на хвасце.

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 2 (1481), 2012 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года. Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэрстве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Літаратура і Мастацтва».

Галоўны рэдактар Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ,

Тамара ДАНИЛЮК, Валянціна ДУБРОВА, Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША, Алег КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Павел САКОВІЧ, Уладзімір САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:

Павел САКОВІЧ (аддзел літаратуры), Алесь НАВАРЫЧ (аддзел фельетонаў і пісьмаў), Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара, мастацкі аддзел).

Рэдактар стылістычны Марыя ПЛЕВІЧ. Камп'ютарная вёрстка Алена МАКАРЭНКА.

Юрыдычны адрас: 220005, Мінск, праспект Незалежнасці, 39.

Адрас рэдакцыі: 220005, Мінск, праспект Незалежнасці, 39. E-mail: a-vojik@yandex.ru

Тэлефоны:

галоўнага рэдактара, аддзела літаратуры, мастацкага аддзела — 284-84-52, бухгалтэрыі — 284-66-72, факс — 284-84-61.

Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык». Разглядаюцца рукапісы, надрукаваныя на машыны або набраныя на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 07.02.2012 Фармат 60x84 1/8. Афсетны друк. Папера афсетная. Ум. друк. арк. 2,79. Ул.-выд. арк. 3,92. Тыраж 1904 экз. Зак. 324.

Кошт нумара ў розніцу 12 200 руб.

РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79. ЛП № 02330/0494179 ад 3.04.2009.